

RUUMILLINEN KEHITYSHISTORIA

Pekka Ervastin esitelmä 24.1.1932

Ihminen on kolmiyhteinen olento – kuten näissä ensimmäisissä luennoissa olemme koettaneet näyttää. Ihmisen kolmiyhteys on hänen hengessään, sielussaan ja ruumiissaan. Hänen henkensä on Jumalasta. Hänen ruumiinsa on, niinkuin usein sanotaan, maan tomusta, maasta, ja hänen sielunsa on syntynyt Jumalan eli taivaan ja maan yhtymisestä. Hänen henkensä on siis Isän, Jumalan synnyttämä; ijankaikkisesti synnyttämä; toisin sanoen sillä ei ole alkua eikä loppua. Sitä hänen henkeänsä välistä nimitetään teosofisessa kirjallisuudessa monadiksi, ja voimme sanoa, että monadi on aivan kuin atoomi, – jos niin tahdotte – molekyyli taivaallisen ihmisen eli kosmillisen Kristuksen ruumiissa. Tuo elävä täydellisyyssajatus Isän jumaltajunnassa, Kristus, Poika on kokoonpantu muodollisesti niin sanoaksemme suunnattoman suuresta luvusta monadeja, ehkä voimme sanoa äärettömästä määrästä monadeja, jotka kaikki ovat kuin osia tässä Kristuksen ruumiissa. Nämä elävät monadit ovat siis yhtä Kristuksen, Jumalan Pojan kanssa ja Isästä ijankaikkisesti syntyneitä. Ja sentähden on ihminen jumalallinen olento. Mutta ihminen, niinkuin hän nyt on, ei ole henkeä vielä tietoisesti, hän ei ole monadi itsetietoisena, vaan on sen hengen pohjalla syntynyt sielu ja ruumis. Sielu se on hänen ajatteleva minänsä, järkensä; se on hänen ihmisyytensä, sillä ihmisen varsinainen olemus on tämä ajatteleva järki-minä – ei ainoastaan ajatteleva, vaan tunteva ja tahtova. Järki-minä on ihminen. Ja kun sitten kysymme:

minkätähden sitten kaikki on olemassa? – saamme siihen vastauksen juuri tältä järki-minältä; sillä järki-minähän se on kun kysyy syitä ja osaa vastata myöskin niihin. Henki ja aine siinä, jotka ovat ilmenemisen kaksi olemuspuolta, eivät saata toimia yhdessä, jollei ole mitään siltaa, joka niitä yhdistää. Nythän aine on jotain aivan toista itsessään, kuin mitä ennen luultiin. Ainehan on voimaa, – ja niinkuin viisaimmat filosofiset ajattelijat voivat sanoa: aine on myöskin järkeä, ajatusta. Ja sentähden aine sanalla on aivan toinen merkitys kuin ennen. Mutta aine on kuitenkin – melkein vielä paremmin sanottuna, kun tahdomme tehdä eroa hengen ja aineen välillä – niinkuin vanhat intialaiset sanovat, majaa, harhaa, illusionia. Siis taikavoimaa, niinkuin myöskin sanotaan intialaisessa kirjallisuudessa. Aine eli tajunnan taikavoima ilmentää itseään. Ja se taikavoima ei ole silloin tajunnalla semmoisena kuin me käsitämme tajuntaa, vaan se taikavoima on olemassa siinä salaisuudessa, siinä elämän absoluutissa, olemisessa, mikä on hengen ja aineen takana – itse jumaluudessa. Mutta tätä taikavoimaa käyttää tajunta eli henki. Kun henki ilmentää itseään, käyttää se tätä taikaa, mikä piilee absoluutissa, ja se on kuin vapauttava voima hengelle, voima, jota henki ei ilman muuta hallitse. Mikä se on kun oppii tätä taikavoimaa hallitsemaan? Se on se hengestä ja taikavoimasta, yhteisvaikutuksesta syntynyt järki eli ajatus, joka on yhdistävä voima, joka luo, kun tajunnassa on syntynyt järki eli minuus. Tämä järki eli ajatus voi oppia hallitsemaan ainetta eli taikavoimaa, joka piilee absoluutissa. Kun ajattelemmme ihmistä ja kysymme: minkätähden ihminen on ollenkaan olemassa? – sanomme: kaikki on olemassa sitä varten, että tajunta ilmenisi. Sillä silloin on se itse elämän salaisuus, absoluutti, joka on jollain tavalla olemassa, kun sen oma olemuspuoli ilmenee. Muulla tavalla absoluutti nähtävästi ei voi ilmentää itseään.

Sitä varten kaikki on olemassa, että tajunta ilmenisi, ja tajunta ilmenisi aineessa, harhassa, illusionissa – joka ei ole illusionia muuten kuin absoluutin kannalta; tavallaan myöskin tajunnan kannalta, vaikkakin se ilmennys on todellinen kyllä – kaikki on relatiivista –, mutta se on todellinen, se on tajunnan ilmenemistä. Ja kun ajattelemme ihmistä, merkitsee se: kun ihminen itsessään on tajunta, niin se jumalasta syntynyt tajunta tahtoo ilmentää itseään. Se ei osaa sitä tehdä. Me emme tunne, emmekä voi mennä äärettömän kauas kaikessa olemisessa – että koska ensimmäinen tajunta syntyi; sitä aikaa ei ole luultavasti –, mutta voimme katsoa oman itsemme historiaa, ja näemme, että monadi ei voi ilmentää itseään aineessa ilman järkeä. Tämä merkitsee, että toiset järjet järki-monadin ulkopuolella täytyvät auttaa monadia, kunnes se on synnyttänyt semmoisen ilmennysmuodon, jossa on minä-järki eli minä. Silloin se muuttuu siihen suuntaan, että nyt tuo ihmisessä muodostunut ilmennyt järki eli minuus – sen on otettava luova voima käteensä. Ihminen olisi pysähtynyt kehityksessään, jos hän olisi vain tyytynyt luonnonvoimien apuun ja päässyt ajattelevaksi ihmiseksi. Siihen hänen kehityksensä olisi päättynyt, jollei hänen oma minänsä – meidän ei pidä painostaa erityisesti järkipuolta – jatkaisi elämää ja kehitystä, jatkaisi hengen ilmenemistä aineessa. Tulee semmoinen kohta jokaisen ihmisen historiassa, jolloin hänen minuutensa on herännyt tietoiseksi siitä, että nyt on sen jatkettava jumalien työtä; sen on otettava ohjaketkänsä ja kehitettävä tätä taikamaailmaa, joka ilmentää monadia eli henkeä. Ja kaikki on olemassa siis sitä varten, että monadi, joka ei ole tietoinen itsestään, että se oppisi ilmentämään itseään. Ja se merkitsee toisella kielellä – jos tahdomme käytännöllisesti puhua –, että monadi ei olisi itsetietoisesti autuas, niinkuin koko oleminen on yhtä ainoata autuutta. Monadi ei sitä ole ennen kuin se on oman minuutensa

välityksellä tullut tietoiseksi omasta tehtävästään ja saavuttanut oman täydellisyytensä. Ennen sitä ei olisi monadi rikastuttanut omalla autuudellaan avaruuden autuutta; sillä kaikki on olemassa autuutta varten – en sano jokapäiväisellä sanalla: onnea varten. Voisi käsittää sen liian materialistisesti, personallisesti, itsekkäästi, kun sanon, että kaikki on olemassa autuutta varten. Kaikki on olemassa suurta ihmeellistä, taivaallista ihanuutta varten. Ja se on hyvin pitkän ajan tulos meidän ajassamme luettuna – mittaamattomien miljoonien vuosien tulos. Sitä varten henki tahtoo ilmentää itseään aineen taikavoimalla ja se käy minuuden, järjen avulla.

Mitä ruumis taas on, senhän olemme nyt myöskin koettaneet selittää. Ja ”ruumis“ – tuo sana – on silloin kyllä paljon sisältörikkaampi kuin mitä tavallisesti ajatellaan ruumiilla. Sillä meidän täytyy silloin käsittää, että ruumiissa on sekä organisoituja puolia, joita käytämme jo välikappaleina, ja sitten vielä organisoimattomia puolia. Olemme puhuneet sentähden erilaisista verhoista, käyttövälineistä – välistä erilaisista ruumiista. Ja kun pidämme mielessämme, että koko ruumiillinen ilmennys on juuri tuon aineen taikavoiman avulla tapahtunut, niin ymmärrämme, että tässä meidän ruumiillisessa olemuksessamme voi olla useampia olemuspuolia. Ja tavallisesti silloin eroitamme paitsi fyysillisen, jo organisoidun ruumiin, myöskin sitten sielu- eli ajatus- ja tunneruumiin. Me eroitamme tämän tunne- ja ajatusruumiin, jota tavallisesti nimitetään ”personalliseksi minäksi“, mutta se ei ole niin hyvä nimitys. Sillä personallinen minä ei tyhjenny ruumiskäsitteen; se sisältää enemmän, sillä se kuvaa samalla sekä tajuntaa, että sen ilmennystä. Sentähden on tavallaan kyllä „ajatusruumis“ parempi; mutta on muistettava, että ajatusruumis ei sinään tyhjennä sielukäsitetä, sillä sielussa täytyy olla sekä minä, että ajatteleva henki, ja sen ilmennyksessä on sielun sisältö eli

ajatus- ja tunneruumis, oikeastaan yksi ruumis, jota voimme nimittää astraalis-mentaaliseksi ruumiiksi – usein nimitämme vaan astraaliruumiiksi. Ja tämä astraalis-mentaalinen ruumis ei ole silloin mikään organisoitu ruumis. Emme osaa sitä vielä käyttää samalla tavalla kuin tätä fyysillistä ruumista; vaikka hän osaa ajatella paljon enemmän kuin hän osaa toteuttaa tässä maailmassa, niin tämä ajatus ja tunteminen, vaikka on niin paljon elävämpää kuin meidän oma fyysillinen olemuksemme, niin se sittenkin on vielä vain semmoista organisoimatonta elämää, sentähden että ei ihminen vielä hallitse ajatustaan ja tunnettaan. Me olemme sentään jonkun verran fyysillisen ruumiimme herroja; määräämme mitä tahdomme tehdä. Ruumis ainoastaan sanoo: nyt täytyy levätä, syödä ja juoda. Se ilmoittaa luonnolliset, välttämättömät tarpeensa; mutta me voimme määrätä, mitä sille ruumiille teemme. Sieluruumiimme me emme ole samassa suhteessa. Emme voi sanoa: tuota ajattele, tuota tee, tuota älä tee. Täytyy kehittyä pitkälle joogassa, kunnes hän osaa sanoa: nyt ajattele sitä ja sitä asiaa; nyt tunne sitä ja sitä. Hänen ajatuksensa tulevat ja menevät. Ne ovat aivan organisoimatonta käyttövälinettä vielä. Ihmisellä ei ole niin paljon hallussaan se kuin tämä näkyväinen. Sentähden voimme sanoa, että ne ovat ainoastaan auroja, verhoja, käyttövälineitä. Ja kun sitten ajattelemme, mikälaisia ne ovat siis aineellisesti tuon taika-aineen kannalta, niin emme saa ajatella ollenkaan siltä kannalta kuin usein kuvataan, että ne ovat jotain hienompaa fyysillistä ainetta – hyvin hienoa. Eivät ne ole ollenkaan sitä; eivät ole kvalitatiivisesti samanlaista taikavoimaa kuin tämä meidän fyysillinen aineemme, joka on näin ilmennyt – vaikka voi ehdottomasti kyllä havaita sielullisia ilmiöitä. Klärvoajantti voi nähdä ihmisestä, että hänellä on tuollaisia ja tuollaisia ajatuksia ja tunteita sielussaan, päivätaunnassaan. Ja hän havaitsee niitä ajatuksia ja tunteita, jotka

ovat pysyväisiä ihmisessä. Mutta moni on tehnyt epäilemättä äkkinäisen havainnon. Hän näkee kuin hänen päältään, mitä toinen ajattelee ja tuntee; eikä voi selittää millä tavalla. Ilmeistä ehkä – mutta varmasti se tulee tunteina ja ajatuksina ihmisen sisään, mitä toinen ajattelee. Jos hän olisi tätä ominaisuutta enemmän kehittänyt, toisin sanoen jos hänessä se olisi enemmän kehittynyt tämä äkkiähavaitsemiskyky, havaita sielullisia ilmiöitä fyysisen maailman takana, silloin hän havaitsisi väri-ilmiöitä ensinnäkin. Ei voi nimittää niitä muuksi kuin väri-ilmiöiksi. Sanomme, että hän näkee kuin värejä toisen aurassa: sinun aurassasi on punaista ja sinun aurassasi on sinistä. Ja semmoisia värejä hän voi nähdä, joilla ei ole vastaavaa nimeä kielessä. Tarkemmin kysymme sitten, mitä värejä ne ovat. – Jos sanon, että tämä seinä on vaaleanruskea, merkitsee se, että auringon säteet ovat taittuneet ja se tulee ruskeana ilmi; auringon säteet ovat jakautuneet, mutta jonkun puolen auringon säteissä olevista väreistä se heijastaa ja sen näemme silmillämme. Sillälailalla se on meidän suhteemme tässä näkyväisessä maailmassa. – Jos kysymme kvärvoajantilta: onko se jotain, joka on punaista ja sinistä, ja mikä se on? – hän sanoo: se on tietysti se tunne ja ajatus. – No, mikä on se ajatus? – Se ajatus on tietysti taas salaista, sillä tuo väri on sen ilmennys. – No, onko se ajatus jotain ihmisessä, josta heijastuu sininen väri? – Se on vaan sinistä, punaista väriä ilman mitään kappaletta, joka on salassa. Sitä kappaletta ei näe, mutta minä näen värin ja se heijastuu minuun niin, että minä tunnen määrätyn tunteen tai määrätyn ajatuksen. Sillä tavalla se vaikuttaa minuun. – Ei hän osaa sitä muuten selittää, mutta hän on varma siitä, että kun hän näkee jollain aistilla jotain hyvin punaista, tulipunaista, hän sanoo että – tämä herättää hänessä semmoisen suuttumuksen ja vihan tunteen, tai jotain toisenlaista. Hän sanoo sen herättävän suurta rakastumisen tunnetta; on

varma, että tuossa ihmisessä on rakastumista ja tuntee hyvin voimakkaita rakkaustunteita. Klärvoajanti voi sillä tavalla vaan selittää. Kun hän puhuu, ei hän tietysti selitä, sano tällä tavalla: näen niitä värejä, niitä ominaisuuksia teidän aurassanne. Nyt silloin täytyy olla vähän kriittinen, sillä tämä on hyvin subjektiivinen asia. Toinen voi sanoa näkevänsä punaista ja toinen sinistä. Ei ole ehdottomasti luottamista selvänäkijäin väri-ilmioihin. Enemmän voi luottaa, kun kysyy: minkä tunteen tuo väri sinussa herättää. Silloin useimmat kuvaavat samanlaista tunnetta, sillä se on se tunne, joka kyseenalaisessa ihmisessä on se todellisuus, joka on ilmiön takana. Ilmiö on aurassa oleva väri, joka voi näyttää punaiselta yhdestä ja toisesta joltain toiselta väriltä. Sentään on psykologinen momentti luotettavana selvänäkijälle. Ja vielä voin sanoa, että sekään ei voi olla aivan luotettavaa; he voivat värittää ilmiöitä omalla sieluelämällään. Jos tarkasti pakoittaisimme heitä erittelemään tunteita, tulee hyvin erilaisia vivahduksia. Klärvoajansi esittää, että sieluelämä pukeutuu väri-ilmioihin. Sen aineellisuus on aineettomissa väri-ilmioissa. Se ei ole ainetta missään käsinkosketettavassa merkityksessä, jota me nimitämme tässä fyysisessä maailmassa aineeksi. Ja kun kysyessämme nousemme tunteista puhtaisiin ajatuksiin, aatteisiin, ja muuhun semmoiseen ja sanomme: koeta tutkia tuota ihmistä syvemmin vielä –, sanoo hän: en pääse irti väri-ilmioista. Mutta jos hän on päässyt asioihin syvemmälle, sanoo hän asioista näin: se on merkillistä, kun minä alan kuulla ääniä, kuin värät kuiskaisivat minulle; minä kuulen niitä ajatuksia. – Ja sitten ne puhuvat selvemmin ja selvemmin. Hän tulee lopulta kuin musikaaliseen maailmaan. Ja se on korkeampaa aistihavaintoa tai syvempää – miten tahtoo sanoa. Jos me nyt tarkastamme jonkun ihmisen kehitystä näissä asioissa, voimme havaita, että ensin hänessä kehittyy kuin selvätunto.

Hänestä voi välistä tuntua niinkuin hän tuntisi jotain tunnetta, kuin hän tyrkkäisi toisen auran tunteista vastaan, tai huoneeseen tullessaan hän kuin leikkaisi jotain tunnelmaa. Kun tuo astraalinen elämä alkaa nousta tuolla tavalla hänen tajunnassaan, tulee se kuin epämääräisenä tuntemisena. Hän istuu hiljaa ja tuntee sielussaan ja aavistaa jotain, että se ihminen tulee tänne – ja se tulee sinne. Hän on epämääräisellä tavalla, telepaattisesti tullut tietoiseksi toisen lähestymisestä. Sillä astraalimaailmassa ei ole etäisyyttä eikä aikaa samassa merkityksessä kuin fyysisessä maailmassa. Telepatiakaan ei ole meistä niin vaikea käsittää, sillä ihmisen sielu elää maailmassa, jossa ei ole aikaa eikä paikkaa. Sentähden äiti, kun on kaukana lapsistaan, tuntee lastensa läsnäolon. Hän seuraa heidän elämäänsä. Ei ole sanottu, että hänen seuraamisensa sattuu paikalleen, kun hän ei ole selvänäköinen. Hän tietää heidän tilansa aina. Jos joku ajattelee häntä, hän voi sen tietää. Se ei ole riippuvainen ollenkaan, tämä astraalinen, sielullinen telepatia ajasta eikä paikasta. – Nyt on meidän siis ymmärrettävä, että meidän ruumiillinen olemuksemme on kokoonpantu sieluruumiista ja fyysisestä ruumiista ja sen kaksoispuolesta, niin sanotusta eetteriruumiista. Mitä se eetteriruumis on? On sanottu, että se on fyysillinen ruumiin toinen puoli, ja aineellinen samalla tavalla. Se on meidän aineellinen ruumiimme jokseenkin sillä tavalla kuin osaamme ainetta käsittää. Ja tältä kannalta katsoen kun koetamme ymmärtää eetteriruumista, minkälainen se on, niin meidän pitää muistaa, millä tavalla vanhat, muinaiset kansat ajattelivat tätä maailmaa, jakoivat tämän näkyväisen maailman – ja kuinka jokapäiväisessä elämässämme jaamme tämän näkyväisen maailman. – Me jaamme sen elementteihin ja sanomme, että tunnemme neljä elementtiä: kiinteän elementin – maan, juoksevan elementin – veden, sitten tavallaan näkymättömän elementin – ilman, ja

vielä harvemmin näkyvän elementin, jota sanomme tuleksi. Näistä neljästä, maa, vesi, ilma ja tulielementistä ovat kansat aina puhuneet. Ja kaikki nämä elementit juuri ovat antaneet niin sanotut omat olemuspuolensa, kokoonpanonsa ihmisruumiille. Meissä on kiinteä elementti; luustomme on maata, ja lihamme ja jänteemme. Mutta sitten on juokseva elementti; kaikki veri, kaikki sisäiset nesteet, mitkä ruumiissa juoksevat, ne vastaavat vesielementtiä. Sitten on ilmaa meissä, ja se on meille niin tärkeää, että jos emme saa sitä ruumiiseemme, niin kuolemme. Meidän täytyy hengittää; sentähden ilmaa on sanottu hengeksi. Me emme näe ilmaa tässä huoneessa kuin sattumalta, silloin kun aurinko paistaa huoneeseen, jos on tomua, että ne tomuhiukkaset heijastavat auringon valoa; jotka muuten ovat näkymättömiä. Ilma eli kaasu on enimmäkseen näkymätöntä. Se on kuitenkin hyvin vankkaa, aivan aineellista todellisuutta. Sitten on neljäs elementti tuli. Sitä emme näe. Jos tuli tulisi ulos meidän suustamme, silloin tietäisimme, että asiat on äärettömän huonosti; silloin sanottaisiin, että me palamme. Kuulin lapsena kerrottavan eräästä kapteenista, joka kuoli siihen, että sprii paloi hänen vatsassaan ja tulta tuli hänen suustaan ulos. Mutta tiedämme, että ruumiissa vaikuttaa koko ajan prosessi, siinä on aina palamisprosessi. Koko meidän ravintotaloutemme, se on kemiallinen prosessi. Olemme oppineet tiedemiehiltä sen, että se tuli, jonka tuossa näemme, ei ole tulta todellisuudessa ja monet tiedemiehet ovat opettaneet tekemään eron ilmiön eli fenomenin ja todellisuuden välillä. Se tuli, jonka näemme, on ainoastaan ilmiö; takana on kemiallinen prosessi, jossa on kova kuumuus ja palaa. Se aiheuttaa näkyväisen ilmiön. Se elementti on hirmuinen voima, jonka käsissä kaikki palaa. Ja kuitenkin tiedämme, että se tuli ei ole ainoastaan kuluttavaa tulta. Tietysti jos sytytämme talon, tiedämme, että se palaa. Tuli on semmoinen voima, joka pitää

meitä yhtämittaa pystyssä. Jos ei käy tuo palamisprosessi ja puhdista ruumista, silloin emme ollenkaan hengittäisi, emmekä eläisi. Meissä täytyy olla tulta; tulella on elämä ja kuolema. Niin sanoo meidän jokapäiväinen järkemme. Vanhoista ajoista saakka on sanottu niin. – Kolme on näkyväistä ja neljäs on kemiallinen. Ja kysymme: mikä se on oikeastaan. – Kun tahdomme puhua eetteriruumiista ja tehdä eron fyysillisen ja sen eetterisen kaksoispuolen välillä, sanomme, että se on ensimmäinen eetterivoima, tämä tuli. Se on ensimmäinen, alin puoli eetteriruumiissa. Ja jos me olemme selvänäköisiä ja katselemme ihmisen fyysillistä ruumista, näemme itse asiassa, kuinka siinä on aivan kuin tuli. Se on kuin tuli, ja koko näkyväinen fyysillinen ruumis on kuin semmoisen tulen eli valoilmion sisällä. Meidän eetteriruumiimme on siis alimmalla kohdalla tuommoinen väri-ilmio, tuli-ilmio. Sen väri ei ole aivan niinkuin tuo ilmio tuossa; sen väri voi olla toisenlainen. Voi näkyä kahdenlaista väriä, punaista ja sinistä ja voi olla kuin violetilta vaikuttavaa. Ja eetteriruumis voi tehdä hopeisen ja kuuvalon vaikutuksen. Se voi tehdä valovaikutuksen, mutta tiedämme, että siinä on tulielementtiäkin. Mutta koska eetteriruumiissa on muoto, ei se näy paljaana tuli-ilmionä. Eetteriruumis ei ole muodostunut ainoastaan tulesta eli kemiallisesti, vaan siinä ruumiissa on muitakin voimia, kuin vain paljaita kemiallisia. Sentähden sanomme, että elementtejä on oikeastaan – niinkuin vanhatkin sanovat – seitsemän. Me tunnemme niistä neljä. Vaikka siitä neljänestä, tulesta emme näe kuin sen harhailmennyksen, rinnakkaisilmion, emme näe sitä elementtiä – kuin emme näe ilmaakaan, mutta tunnemme, jos tuulee. Mutta on vielä kolme elementtiä, jotka ovat meiltä kätöksässä – ja tahtoisin jollain tavalla niitä karakterisoida. Emme voi keksiä mitään nimeä; ne nimet tulevat ihmisten huulille, kun he yhdessä alkavat niitä havaita. Kun nykyiselle

kielille selitetään, täytyy sitä vaan selittää. Jos menemme siis tuohon viidenteen elementtiin, toiseen eetteriin alhaalta lukien, niin tulemme semmoisiin voimiin, joita nimitämme sähkömagneettisiksi voimiksi, jopa usein valoilmennyksiksi – niinkuin tulikin on valoilmiö. Mutta voimme kuvata sähkömagneettista voimaa, että viides eetteri on kuin magneettinen voima, ihmeellinen puoleensavetävä ja poistyyöntävä polaarinen – kaksi polaariteettia – ja myöskin luova voima; niin että tästä viidennestä elementissä – jos tahtoisimme sanoa mikä työ ja tehtävä ja toimi sillä on meidän ruumiillisessa olemuksessamme – sanomme, että ainakin yksi puoli sen toiminnasta meidän ruumiissamme on sukupuoli voima, sukua jatkava, lempeä, rakkautta herättävä – ikäänkuin ensimmäinen loistava voima. Ihmisessä on se ikäänkuin tulen loisto – jos kemiallinen on enemmän tulen kuumuutta, niin magneettinen on tulen loistoa. – Jospa koettaisin kuvata sitä. – Kun nyt ihminen nuoruudessaan rakastuu ja herättää toisessa rakkauden, lemmen, niin se on ihmeellinen lemmen voima. Mutta mikä voima se on? Se on – jos tahtoisin kuvata – ilmiöllinen eetteriruumiin kannalta. Se on voima eetteriruumiissa ja se on eetteriruumiin valovoima, ja toinen ihminen on herkkä juuri sille valolle. Ihminen, joka kehittyy adeptiksi, hänen eetteriruumiinsa loistaa niin voimakkaasti, että kaikki ihmiset, jotka joutuvat hänen piiriinsä, he rakastuvat häneen – ei sukupuolisesti. Mutta kun hän on nuorempi, niin silloin tämä voima se loistaa niin, että se herättää toisissa myöskin sukupuolista rakkautta. Se on se sisäinen charmi, joka radioi ulospäin; aineen taika pyrkii vapauteen. Se, joka on herkkä sille määrätylle vivahdukselle, jolta puuttuu ehkä sitä, mitä tällä on, se ikäänkuin imee sisäänsä, ja syntyy merkillinen viehätys noiden kahden ihmisen välille. Se viehätys ei – ikävä kyllä aina pysy, sentähden että siinä on merkillinen salaisuus. Jos nuo ihmiset menevät

naimisiin ja ottavat sitä eetteriruumiin loistoa tähän karkeaan aineelliseen maailmaan, voi se heiltä kadota. Se pimenee ja charmi-voima katoaa ja ihmiset, jotka ovat hyvin rakastuneita toisiinsa, voivat kerrassaan väsyä toisiinsa. Se on siis hyvin monimutkainen juttu, tämä eetteri, joka on omiansa vetämään meitä ihmisiä nenästä. Semmoinen on se eetterivoima, joka on tuo viides elementti. – Tietysti minun selitykseni on kömpelö, vajavainen ja yksipuolinen. Siihen sisältyy paljon enemmän; tahdoin painostaa yhtä puolta. Mitään nimeä sille elementille ei ole keksitty. – Jos menemme sitten kuudenteen, yksi aste ylempään, silloin tulemme voimaan, jota meidän täytyy kuvata äänellä; se on ääntä ja se on semmoinen voima, joka on sanassa. Ilman sitä eetteriä emme osaisi esimerkiksi puhua, emmekä kuulisi mitään tässä maailmassa. Meidän korvamme, niin hieno laitos kuin onkin, ei tietysti sinään antaisi meidän mitään kuulla ellei siinä olisi paljon muuta takana, ja olisi juuri sitä voimaa, ääntämisen ja kuulemisen, äänessä ilmenemisen eetterin voimaa, mitä on ihmisessä. Se on elävä voima koko tämän ilmiömaailman takana. Sentähden tämän maailman ilmiöitä ei voi esittää vibrationeina. Kyllä me tiedämme, että jos kalvo vibreeraa, ei se merkitse mitään. Siinä on takana jotain, se vie ikäänkuin meidän tajuntaamme, ja se on itsessään kuin ääntämisen ja kuulemisen voimaa ja kykyä. Sentähden se kuudes elementti on kuin jokin kaikueetteri – kaikuelementti, se ääni, joka on kaikessa myöskin; se elävä sana, joka on myöskin kaikessa, jonka kantaja siis ihminenkin on. ”Alussa oli sana.“ – Ja kun sitten nousemme korkeampaan eli seitsemänteen eetteriin, niin tulemme semmoiseen ihmeelliseen voimaan, jota emme voi nimittää muuksi kuin elämäksi, joka heijastaa kaikki ja muistaa. Se on kuin jonkunlainen peilieetteri, joka muistaa kaiken. Ilman sitä voimaa ei tässä fyysisessä olemuksessamme olisi mitään muistia. Se on juuri korkeim-

massa eetterissä, kun muistamisen ja ajattelemisen kyky ilmenee; sen välityksellä me muistamme ja ajattelemme.

Tämä kaikki kuuluu meidän fyysilliseen olemukseemme. Se on kokoonpantu seitsemästä elementistä – näkymätön on kokoonpantu okkultisesti neljästä eetteristä. Näistä on kolme elementtiä; maa, vesi, ilma – ja sitten tulesta ylöspäin neljä eetteriä. Eetterinen kaksoispuolemme on kokoonpantu neljästä eetteristä ja näkyväinen kolmesta näkyvästä elementistä. Nämä kaikki seitsemän yhdessä muodostavat meidän organisoidun ruumiimme; se on tämä valmis organisoitu käyttövälineemme. Tässä osaamme tuntea, syödä, jatkaa sukua, sentähden että siinä on kaikki nämä elementit yhdessä. – Kun siis tahdomme katsella ihmisen ruumiillista kehityshistoriaa, ryhtyä tarkastamaan ihmisen ruumiillista kehitystä, merkitsee se, että meidän täytyy tarkastaa tätä hänen fyysillistä ruumistaan ensin ja sen eetteristä kaksoispuolta. Ja sitten täytyy myöskin tietysti tarkastaa hänen sielukäyttövälineidensä kehitystä. Mutta koska ne ovat organisoimattomia vielä, niin intressimme tulee kiintymään enemmän juuri tähän fyysillis-eetteriseen ruumiiseen ja sen ihmeellisiin salaisuuksiin. Ja eetteriruumis on ennen kaikkea juuri erinomaisen kiinnostava tutkimusaihe.

pikakirj. Reino Kuosma

Esitelmä on julkaistu kirjassa *Ihmisen synty*, 1950.